FUMO
T.a.v. Dagelijks Bestuur
J.W. de Visserwei 10
9001 ZE GROU

uw brief van: ons kenmerk: bijlage(n): datum:

Onderwerp: Ontwerpbegroting FUMO 2027

Geacht dagelijks bestuur,

Na het toezenden van de Ontwerpbegroting FUMO 2027 is deze in de raadsvergadering van gemeente Heerenveen op 11 juni 2026 besproken. De gemeenteraad heeft besloten om conform artikel 28 van de GR FUMO gebruik te willen maken van de mogelijkheid tot het indienen van de volgende zienswijze:

De gemeenteraad van Heerenveen heeft kennisgenomen van de ontwerpbegroting FUMO 2027 en de aanbiedingsbrief. Wij onderschrijven het belang van een goed functionerende en toekomstbestendige omgevingsdienst en zien de noodzaak van verdere ontwikkeling van de FUMO. Tegelijkertijd beoordeelt de raad de voorliggende ontwerpbegroting kritisch, mede in het licht van de financiële positie van gemeenten. In het verlengde daarvan zouden wij graag een aantal zaken uitlichten.

Governance, proces en rol van deelnemers
De raad constateert dat in dit begrotingsjaar is afgeweken van de afgesproken governance en Planning- en Controlcyclus. In plaats van een kadernota is een kaderbrief aangeboden, waardoor de deelnemers beperkter inzicht hebben gekregen in de ontwikkelingen richting het opstellen van de Ontwerpbegroting.

Mede door de toelichting die is opgenomen in de Kaderbrief 2027 hebben wij begrip voor het proces zoals deze nu is. Met de focus op toekomstbestendigheid, vernieuwing van de organisatie en de aansluiting bij het bestuurlijk proces lijkt de keuze voor een kaderbrief in plaats van een kadernota een logisch gevolg. Echter hechten wij groot belang aan een transparant, voorspelbaar en zorgvuldig besluitvormingsproces, waarin deelnemers tijdig aan de voorkant worden betrokken en niet achteraf worden geconfronteerd met al deels vastgestelde beleidsmatige keuzes. De gemeenteraad van Heerenveen verzoekt het algemeen bestuur vanaf het volgende begrotingsjaar weer conform de vastgestelde governancestructuur te werken, inclusief tijdige aanbieding van een kadernota.

Naast het proces rondom de kaderbrief en de begroting zouden wij aandacht willen vragen voor de governance in het algemeen, specifiek de rolzuiverheid en de positie van de verschillende gremia. Wij zouden graag zien dat ontwikkelingen vroegtijdig met elkaar gecommuniceerd worden, in de juiste volgordelijkheid en binnen de juiste gremia om de processen optimaal te laten verlopen.

In deze ontwerpbegroting vinden wij dat onderwerpen, zoals verderop in deze brief omschreven, eerder afgestemd hadden kunnen worden. We vinden het belangrijk om hierin samen op te trekken en elkaar niet te verrassen.

Financiële positie gemeenten en begrotingsontwikkeling
Gemeenten staan de komende jaren onder aanzienlijke financiële druk. Tegen deze achtergrond beoordelen wij de ontwerpbegroting 2027 kritisch. De begroting laat een stijging zien van circa 13,8%, wat voor de gemeente Heerenveen neerkomt op een toename van de bijdrage met 15,7%. Daarbij vinden wij op meerdere onderdelen de onderbouwing onvoldoende toereikend. Een scherpe prioritering, een overtuigende noodzaak en een duidelijke afweging tussen incidentele ontwikkelkosten en structurele lasten zien wij niet altijd voldoende terug. We zien dat de FUMO zich aan het versterken is en daarbij ook de noodzaak daarvan, maar we gaan er vanuit dat een dusdanig forse uitzetting in 2027 niet herhaaldelijk zal worden voor de volgende jaren.

In het verlengde van de financiële positie van gemeenten zouden wij onderstaand een aantal posten/uitzettingen extra toelichten.

<u>Omgevingsadviseurs</u>
Heerenveen is kritisch op de introductie en structurele inzet van de omgevingsadviseurs. Hoewel het belang van goede advisering wordt onderkend, is voor ons onvoldoende duidelijk:

- Welke concrete meerwaarde deze functie oplevert;
- Hoe deze zich verhoudt tot bestaande samenwerkings- en adviesstructuren;
- Waarom hiervoor nu structurele middelen noodzakelijk zijn.

Daarnaast stellen wij de nadrukkelijke vraag of de rol van omgevingsadviseur wel een onderdeel vormt van het wettelijke basistakenpakket. Op grond van de GR FUMO ligt de beslissing om aanvullende taken bij de FUMO onder te brengen bij de individuele deelnemers. Voor de gemeente Heerenveen is geen besluit genomen om deze aanvullende taak structureel onder te brengen bij de FUMO. De raad verzoekt daarom om deelnemers de expliciete keuze te laten maken en deze functie niet generiek en structureel in de begroting op te nemen.

<u>Bedrijfsvoering</u>
Hoewel wij, zoals eerder beschreven, de noodzaak van verdere ontwikkeling van de FUMO inzien, plaatsen wij kanttekeningen bij de omvang en het tempo van de voorgestelde uitbreiding van de bedrijfsvoering. De uitbreiding leidt tot een substantiële stijging van de overhead en draagt in belangrijke mate bij aan de totale begrotingsgroei. De raad verzoekt het algemeen bestuur kritischer te kijken naar:

- De proportionaliteit van de voorgestelde uitbreiding;
- Fasering in de tijd;
- Alternatieven voor structurele capaciteitsuitbreiding;
- De mate waarin doorontwikkeling op termijn leidt tot efficiencywinst.

Tot slot
Alles overziend geeft de gemeenteraad van Heerenveen het algemeen bestuur van de FUMO mee om bij de vaststelling van de begroting 2027:

- Terug te keren naar de afgesproken governance en P&C-cyclus;
- Nadrukkelijk rekening te houden met de financiële positie van gemeenten;
- Beleidsmatige en organisatorische uitbreidingen, waaronder omgevingsadviseurs en bedrijfsvoering, kritisch te benaderen en expliciet aan de deelnemers voor te leggen.

Bel gerust als u vragen heeft
Heeft u vragen over deze brief? Neem dan contact op met Jelmer Quartel door te bellen naar 140513.

Met vriendelijke groet,

De raad van de gemeente Heerenveen.

De griffier,	De burgemeester,
Mevrouw L. Roest-Jonkers	Mevrouw M.A. Fokkens-Kelder